

Wstęp	5
-----------------	---

Rozdział I. Dyktatura

Problem władzy wodza naczelnego w momencie wybuchu powstania. — Nominacja Chłopickiego na dowódcę wojsk Warszawy (30 XI) — jego życiorys i charakterystyka. — Przyczyny nominacji z 30 XI, jej tło gospodarczo-klasowe. — Strach przed „jakobinizmem”. — Stosunek Chłopickiego do powstania. — Upoważnienie dla Chłopickiego z 1 XII. — Działalność Towarzystwa Patriotycznego. — Właściwe oblicze radykalizmu „jakobinów”. — Konstancy zwalnia wojsko polskie od posłuszeństwa. — Chłopicki mianowany 3 XII naczelnikiem siły zbrojnej. — Organizacja naczelnych władz wojskowych za Konstantego i w początkach powstania. — Zrzeczenie się dowództwa przez Chłopickiego. — Geneza pierwszej dyktatury, jej tło gospodarczo-społeczne. — W czym interesie klasowym leżała dyktatura? — Dyktatura jako narzędzie kontrrewolucji. — Analiza pierwszych odezw dyktatora. — Władza dyktatora Chłopickiego a naczelnika Kościuszki. — Struktura naczelnych władz cywilnych i wojskowych, jej znaczenie i skutki. — Społeczeństwo wobec dyktatury. — Zrzeczenie się władzy przez Chłopickiego. — Dyskusja 20 XII i powierzenie władzy dyktatorskiej Chłopickiemu. — Władza ponownego dyktatora a Rada Najwyższa Narodowa i Deputacja Sejmowa. — Zrzeczenie się władzy dyktatorskiej

11

Rozdział II. Wódz faktyczny i wódz formalny

20 I wybór wodza naczelnego ks. Radziwiłła. Chłopicki nadal faktycznym wodzem. — Jego wpływ na projekt ustawy o atrybucjach naczelnego wodza, która, uchwalona 24 I, staje się narzędziem w rękach kontrrewolucji. — Zgodne poparcie ustawy z 24 I, wypływające z różnych motywów, przez konserwatystów, „kaliszan” i radykałów. — Ustawa z 29 I. — Starcie się zdań na forum izby poselskiej w dyskusji na temat prawa nominacji naczelnego wodza. — Chłopicki a Radziwiłł. — Szef sztabu i kwatermistrz za Radziwiłła. — Dowództwo naczelne w okresie bitwy grochowskiej. — Rząd a wódz.

55

Rozdział III. Zakusy jedynowładcze wodza

Paniczne nastroje starszyny wojskowej po Grochowie. — Projekt Barzykowskiego ustanowienia rady wojennej. — Podłoże klasowe we wyborze „arcykonserwatysty” Skrzyneckiego. — Próby rokowań z Dybiczem i polityka zagraniczna wodza. — Wódz a administracja wojskowa. Wódz a rząd. — Nieudana próba przeprowadzenia reformy rządu. — Stosunki z rządem po próbie reformy. Wódz a sejm. — Reakcja sejmu i prasy na sprawę Jankowskiego. — Wniosek Niemojowskiego z 23 VII o zwołanie rady wojennej i dyskusja nad nim w izbie poselskiej. Rada wojenna z 27 VII. — Sprawa Krępowieckiego. — Prasa „jakobinów” i „kaliszan” wobec wodza naczelnego. — Posiedzenie izb połączonych 9 VIII. Czynności delegacji do bolimowskiej. — Odebranie władzy Skrzyneckiemu i powierzenie tymczasowego dowództwa Dembińskiemu. — Życiorys i stan służby H. Dembińskiego. — Wpływ na Dembińskiego tych samych kół, których reprezentantem był Skrzynecki. — Ankieta bolimowska. — Projekty władzy wodza naczelnego złożone przez Morawskiego i anonim. — Posiedzenie sejmu 13 VIII. — Dembiński a delegacja. — Zmiana prawa nominacji wodza, usunięcie go z rządu. — Zakusy dyktatorskie Dembińskiego. — Noc 15 VIII. 84

Rozdział IV. Prezes rządu i zastępca wodza naczelnego

Życiorys hr. Krukowieckiego, realizatora interesów klasowych kontrrewolucji. — Zawiedzione nadzieje Towarzystwa Patriotycznego. — Ustawa z 17 VIII. Dembiński a Krukowiecki. — Geneza stanowiska zastępcy wodza naczelnego. — Władza prezesa rządu a zastępca wodza K. Małachowskiego. — Problem władzy wodza a wyprawa Ramoriny i bitwa warszawska 6 i 7 IX. . . . 151

Rozdział V. „Triumf” jedynowładztwa

Rada wojenna w Modlinie. — Rybiński, poparty przez kapitulantów-konserwatystów, wodzem. — Ponowne plany jedynowładcze. — Nowy wódz narzędziem w rękach kontrrewolucji. — Działalność wodza a sejm i rząd. — Rokowania a rząd i sejm. — Uchwały sejmu z 23 IX. — Nominacja Umińskiego wodzem. — Renominacja Rybińskiego. — Ustąpienie władz cywilnych za granicę i manifest rybiński. — Rybiński faktycznym dyktatorem 169

Zakończenie 188

Aneksy 193

Bibliografia 230

Indeks osób 236

Spis ilustracji 241

